

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neželeni pisma se ne sprejemajo in v rokopisih se ne vrnejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Odojina. Lastnik: Komercijalna banka „Edinosti“ — Tisk: Tiskarna „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znesla: Za celo leto K 31-20
Za pol leta 16-00
Za tri mesece 7-00
Za nedeljsko izdajo za celo leto 6-20
Za pol leta 3-00

Ekspeze kancelarja dr. Michaelisa.

Predsedstvo svetovne vojne. Pomen, uspeh in potreba podvodniške vojne. Vojaški položaji jako dober. Osvajanje naših sovražnikov ovira za mir. Vstranjanje do izstranjanja nasprotnikov. Gospodariti po očaj se izločijo. Istranjanje nemogoče. Potreba vojnne reforme in izpraznjenja v vojni.

BEROLIN, 19. (Kor.) Na današnji seli državne zbornice za državni kancelar dr. Michaelis izjavil:

Odkar me je Njegovo Velikanstvo cesar imenoval za državnega kancelarja, imam danes prvo priložnost, da stopim v zvezo z visokimi zbornicami. V silno resnem času sem prevzel na svoje rame na cente težko breme. Držni sem se to v zaupanju na nemško silo in bom služil sedaj stvari z vso verno. Od Vaš, gospoda moja, pričakuje zaupljivo sodelovanje v duhu, ki se je v teh krogih tekoče vojne obnesel tako dobro. Voležastnega moža, ki je bil na tem mestu pred menoj, se je trpko kritiziralo, čisto z jezo in sovraštvom. Čutim, da bi bilo dostojno, ako bi se sovraštvo in mržnja ustavila za zaprtimi durmi. (Jako dobro.) Se, ko bo knjiga te vojne ležala odprta pred našimi očmi, bomo za to, ki dostojno oceniti, kaj je pomenjalo Bethamovo kancelarstvo za Nemčijo. (Jako dobro.)

Ako ne bi trdno veroval v pravičnost naše stvari, potem ne bi prevzel ura. Imeti moramo vedno pred očmi dogodke pred tremi leti, kar je zgodovinski dognano, in pa dokaze, da smo bili prisiljeni k vojni. Oboroževanje Rusije in njena mobilizacija je pomenila veliko nevarnost za Nemčijo. Udeležba na konferenci, tokom katere bi se mobilizacija odstranila naših mej najdaljevala, bi pomenila političen samomor. (Jako dobro.) Akoprav so angleški državni voditelji, kakor je razvidno iz njihove modre knjige, da je ruska mobilizacija morala dovesti do vojne z Nemčijo, niso bili niti besedice proti vojaškim odločbam Rusije, dočim je moj predhodnik v instrukciji 29. julija 1914 cesarskemu veleposlaniku na Dunaju ukazal, da izjavi: »Mi radi izvršimo zvezno dolžnost, vendar pa odklanjamo, da bi se vsled Avstrije radi neupostevanja naših nasvetov zapletli v vojno.« Tako ne piše oni, ki hoče zaneti svetovni požar; tako ne piše oni, ki se bori za mir in ki se je boril za mir do skrajnosti. Razvrščevanje ruskih armij je prisililo Nemčijo, da je zgrabila za meč.

In kar velja za vojno, velja tudi za naša orožja, posebno za podvodniško vojno. Zavračam očitek, da pomeni podvodniška vojna kršitev mednarodnega prava in posebej kršitev človeških pravic. (Odobranje.) Anglija nam je potisnila orožje v roko; s svojo protipostavno pomorsko zaporo je preprečila nevtralnemu trgovinu z Nemčijo in proglasila izstradalo vojno. Naša skromna naša, da bo Amerika na čelu nevtralcov napravila konec angleški samopašnosti, je bila ničeva. Zadnji požar, ki ga je napravila Nemčija, da je častno in pošteno zamišljeno mirovno ponudbo prepreči naskrajnejše, se je izjalovilo. Zato je morala izstradati Nemčija to zadnje sredstvo in je mora izvajati tudi do skrajnosti v svrhu skrajšanja vojne. (Zivahno odobranje.) Podvodniška vojna izvršuje delo, ki se je pričakovalo od nje, in še več. (Odobranje.)

Napačna poročila, ki so iz tajnih seji prešla tudi v javnost (Jako dobro), so izvala za nekaj časa gotova čustva razočaranja. To je nastalo pač radi tega, ker so prejšnji protiki izražali pričakovanje, da bo vsled podvodniške vojne končana vojna v določenem času. (Jako dobro.) Napravili niso domovini nobene usluge. (Jako dobro. Nemir. Predsednik zvonil.) Konstatiram, da izvršuje podvodniška vojna z uničevanjem sovražnih ladij to, kar bi morala. Ona napravila škodo gospodarstvu Anglije kakor tudi njenemu vojevanju, naraščajočemu od dne do dne, tako da ne bo mogla več dolgo nasprotovati potrebi po miru. S polnim zaupanjem zamoremo pričakovati nadaljnjih činov hrabrih podvodnikov. (Odobranje.)

Trenotek, ko zamore čuti vsa težela moje besede, hočem uporabiti, da po zdravim naše čete na vseh frontah, na suhem in na morju, v zraku in v vodi. Kar so izvršili naši pod vodstvom svojih velikih voditeljev v teh treh letih, je brez primere v svetovni zgodovini. (Zivahno odobranje.) Zahvaljujemo pa se tudi našim zvestim in hrabrim zavezanikom. Ogroženo bratstvo, ki je bilo preizkušeno v ognju, ne bo razpadlo. Nemčija bo vztrajala v zvezni zvestobi, pogolbah in dogovorih.

Poročila našega armadnega vodstva o vojaškem položaju so jako dobra. Na zapadno se ofenzive Angležev in Francozov izjalovile in protinapadi naših armad dokazujejo nezmožljivo silo in še kaj več. (Zivahno odobranje.) Na vzhodu vsled notranjih zmešnjav ni prišlo do napada milijonskih armad. Nastopil je zato mir. Se, nato, ko so napačne vesti in hujškarje vnovič izpodbile vojaške v Rusiji, je prišlo do sedanjih ofenziv. Njen cilj je bil Lyov in oljčna polja pri Zlocovu, da oškoduje našo podvodniško vojno. Brusilov je s svojo brezobzirnostjo in z ogromnimi žrtvami dosegel le malo in pred pol ure sem dobil brzojavko feldmarsala, ki

se glasi: »Kancelarju nemške države. Rajstaj. Izjavim vsled ruske ofenzive v Galiciji, je bil izvršen danes močan napad. Pod osebnim vodstvom princa Leopolda Bavarskega so nemške čete s pomočjo avstrijskih prebile ruske postojanke pri Zlocovu.« (Zivahno odobranje. Mačklici s krajine levica: Stimmungsmaeherei! Protiklici: Fui!) Dobiček Brusilova je torej s tem zopet izenačen. — Grška je prisiljena vstopila v vojno. Naša skupno z Bolgari branjena fronta se drži. — Italiji enajsta soška bitka ne bo prinesla od nje in njenih zaveznic pričakovanega cilja, namreč posesti Trsta. — Na Kavkaskem in v Palestini je boj vsled dolga časa prenehal. Ko pa prične iznova, bo našel sovražnik turške armade oborožene. — Upapolne nade ententnih dežel na Ameriko priznamo brez težkih skrbi. Izračunali smo, koliko ladij je potreba za prevoz nove armade Amerike v Evropo in koliko tonaže za prehranjevanje take armade. Francija in Anglija bi brez oškodovanja vojnega gospodarstva to težko izmogli. Z našimi dosedanjimi uspehi se bomo otresli tudi tega novega nasprotnika. To je naše trdno prepričanje in zaupanje. (Odobranje.)

Mi in naši zavezniki zamoremo torej z mirno gotovostjo pričakovati tudi nadaljnih razvojov vojaških dogodkov. (Odobranje.) In kljub temu planiti v srcih nas vseh vprašanje: Kako dolgo bo še vojna?

In sedaj prehajam k temu, kar najbolj zanima nas vse. Nemčija ni hotela vojne. Nemčija je ni hotela, da bi osvajala in povlačala nasilnim potom svojo moč, in zato tudi samo radi nasilnih osvajevalcev ne bo nadaljevala vojne, ako prinese časten mir. (Čujte! Čujte! pri socialistih.) To, kar hočemo, je v prvi vrsti, da sklenemo mir kot tak mi. Sedanja generacija in poznejši rodovi naj imajo to svojo določbo skozi desetletja v blestečem spominu kot dobro neverjetne dejanske sile in postrtovalnosti našega naroda. (Zivahno odobranje.) V tem duhu pričemo pogajanja, ko pride čas. (Odobranje.) Miru ne moremo ponuditi vnovič. (Ploskanje.) Roka, ki je bila že enkrat ponudena pošteno in pripravi za mir, je segla v praznino. (Zopet odobranje.) Ako napravimo mir, potem je potrebno, da bodo meje nemške države zavarovane za vse večne čase. Mi moramo potem sporazuma (Odobranje) na levi in v središču in pobotanja jamčiti za življenjske pogoje Nemčije na suhem in na morju. Mir mora tvoriti podlago za trajno spravo narodov. (Odobranje.) Nadalje mržnje narodov z gospodarskimi zapornimi mora preprečiti; obvarovati nas mora tega, da bi se orožna zveza naših nasprotnikov razvila v gospodarsko zvezo proti nam. Ta cilj je mogoče doseči v okviru Vaše resolucije, kakor si jo razlagam jaz. Ko opuste sovražniki želje po osvajanju in našem porazu in zažele mirovna pogajanja, potem bosta ves nemški narod in nemška armada z vojskovodji vred, ki odobravajo te izjave (Čujte, čujte na levi in v centru), soglašali v tem, da sovražnika, takoj ko migne, povprašamo, kaj nam ima povedati, kajti mi hočemo pošteno in mirno stopiti v mirovna pogajanja. (Odobranje.)

Gospoda moja! Do tedaj moramo mirno, potrpečljivo in hrabro vztrajati. Mir, v katerem živimo, je na polju prehrane najtežji. Mesec julij je bil najhujši, to vem. Suša je zatrzela rast in vladala je v resnici huda beda. Izročem pa lahko popolnoma samozavestno, da nastopi v kratkem olajšanje in da bo potem potrebnost zopet boljše preskrbovanje. (Bravo!) O žetvi še nečem reči nič gotovega. Toda že danes je gotovo, da bo boljše, kakor preteklo leto. Stebla so sicer kratka, toga zrna zore izvrstno in imeli bomo letos srednje žetev. V širokih krogih države je padlo skoro povsod pravčasno še dosti dežja, da vzraste krompir. Upamo na dobro letino krompirja. (Jako dobro!) In ako to, kar dobimo iz Romunije in iz drugih zasedenih ozemelj, previdno porabimo za lastno gospodarstvo, bo premagano tudi pomanjkanje hrane, ki nam grozi. To vojno leto je dokazalo, da Nemčije celo pri tako slabi žetvi, kakor je bila l. 1916, ni mogoče izstradati. Nepriznajo razmerje, ki je nastalo vsled vojnega gospodarstva med prebivalstvom v mestih in na kmetih, se zamore odpraviti z obsejanskim razumevanjem obojestranskega težavnega položaja. Razveseljivi pojavi odpošiljanja stotisočev otrok na deželo bodo morda olajšali, izenačili in odstranili ta nasprotje.

Gospoda moja! Od mene, ki sem komaj pet dni na novem mestu, ne morete pričakovati, da bi obširno govoril o vseh vprašanjih notranje politike. Pravim samo to-le: Postavljam se na stališče Najvišje poslanice z dne 11. julija glede volilne pravice v Prusiji. (Zivahno odobranje.) Smatram za koristno in potrebno,

da se dosežejo med velikimi strankami in vlado ožji stiki in pripravljen sem, ne da bi škodil zvezno-državnemu značaju in konstitucionalnim temeljem države, storiti vse, kar zamore napraviti iz skupnega delovanja uspešno. Smatram tudi za potrebno, da postane zaupno razmerje med parlamentom in vlado ožje s tem, da se pokličejo na vodilna mesta moške, ki vživajo poleg svojih osebnih sposobnosti za vodilna mesta tudi popolno zaupanje velikih stank, ljudskega zastopstva.

Gospoda moja! Samoobsebi umljivo je to mogoče le pod pogojem, da se na drugi strani prizna, da se ne sme kratiti ustavne pravice državnega vodstva za vodstvo notranje politike. (Odobranje na desnici.) Nikakor nisem pripravljen, da si dam vzeti vodstvo iz rok. (Odobranje na raznih straneh zbornice. Gibanje.)

Gospoda moja! Mi plovimo po divje razburkanem morju in v nevarnih vodah. Toda eno laeske pred našimi očmi: To, po čemer hrepenimo, je nova, ponosna Nemčija; ne Nemčija, ki strahuje svet z orožno silo, kakor menijo naši sovražniki, ne, npravstvena, bogabojača, zvesta, miroljubna in mogočna Nemčija, ki jo ljubimo vsi. In za to Nemčijo hočemo naši bratje zunaj krvaviti in delati in to Nemčijo si hočemo priboriti vsem sovražnikom nakljud. (Splošno zivahno odobranje.)

Za kancelarjem je predložil posl. Fehrenbach (centrum) v imenu centra, socialistov in napredne ljudske stranke državne zbornice v sprejem znano resolucijo. Predstavil je novega kancelarja in ga zagotovil podpore njegove stranke, ker pričakuje od njega, da dovede nemški narod do srečnega mira.

Posl. Scheldemann je izjavil: Socialisti smo bili politični nasprotniki bivšega kancelarja, toda naše nasprotstvo je bilo stvarno in temeljno različno od drugih nasprotstev, ki so bila osebna in obrekovalna. V tem boju so oni, ki so se čutili ogrožene v razrednih interesih, sravnito pljuvali na Bethmanna. Proti podvodniški vojni smo nastopali iz raznih vzrokov. Nismo hoteli, da se zanese vojna tudi v drugo polovico sveta. Vrh tega se je smatralo podvodniško orožje za sredstvo, ki izsilji že to poletje mir. Ta iluzija se je razblinila. Resnica je, da mi ravnotako z vojaškimi sredstvi ne moremo končati vojne, kakor ne naši nasprotniki.

Po daljši debati je rajstaj sprejel znano skupno resolucijo centra, socialistov in naprednjakov z 214 proti 116, ob vzdržanju 17 glasov. Sprejel je dalje vojnokreditno predlogo v drugem čitanju z vsem glasovi proti glasovom neodvisnih socialistov. Tretnje čitanje se bo vršilo jutri, ker so neodvisni socialisti protestirali proti takojšnjemu sprejemu.

Parlamentarne stvari.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 18. julija.

Ustavni odsek bo imel jutri dopoldne poslednjo sejo v tem mesecu; prihodnja ne bo mogla biti pred 17. avgustom, ko se dr. Mataja po sedanjih dispozicijah vrne iz Švice, obložen z nazori, mnenji, željami in nasveti nevtralnih držav. — Te seje se udeležita tudi dr. Korosec in dr. Krek.

Poleg nemške zadeve s poslednjimi zaplembami dunajskih listov prideta na vrsto tudi dve resoluciji posl. Pittomija in Diamanda.

Prva se glasi: »Ustavnemu odseku se nalaga, da preišče pravno podlago, sestavo, delokrog in odgovornost c. in kr. vojnopodnadzorovalnega urada in da poroča o tem v prvi prihodnji seji poslanske zbornice.«

Predlog dr. Diamanda pa pozivlje vlado, naj odtegne nadzorstvo vojne c. in kr. avstro-ogrskega vojnopodnadzorovalnega urada in je poveri rednim in poliklimnim, na zakoniti podlagi sonečnim uradom.

Tako ima torej tudi ta slovit urad »K. u. k. Kriegsüberwachungsamt« svoje zašluseno mesto v naši ustavi in parlamentarni zgodovini. — Dolgo časa sploh vsa naša javnost ni nič vedela o obstanku tega urada. Najbolj znan je pa bil nešteti tisočim — internirancev in konfinirancev, za katere je ta urad skrbel z nedosežno skrbnostjo. Vsak dan je prinesel kako novo odredbo, strogo ali olajšanje, neprijetne predpise pa zopet kake izpremembe na bolje, in ako so ti obupno klicali, odkod vse to, pa se jim je reklo: tako je odredil »Kriegsüberwachungsamt« — in proti temu ni pomoči. Ako je hotel interniranje v kako bolnišnico na neizgovorno operacijo, je moral napraviti ponižno prošnjo na »K. u. k. U. A.« in čakati na rešitev. Ako so pisma dohajala šele po mesecih in tudi po — več nego enim celem letu, je bila zopet krivica le odredba tega »K. U. A.«, ki je uvedel ponovno cenzuro po dunajskem »Zentral-Nachweis-Bureau« itd. —

Pa tudi vse mozne druge delokroge so pripisovali temu uradu. Do danes pa se ni jasnno, ali je ta urad »c. in k.« ali »c. k.«, to je ali je imel oblast le v naši državni polovici ali v obeh.

Vse take reči se imajo pojasniti v

ustavnem odseku, ki ima nalogo, vse podrobnosti dognati in poročati že v prvi seji poslanske zbornice. — Ta naloga ustavnega odseka sega torej neizmerno globoko v vse naše ustavno, narodno in socialno življenje, kajti gospodarske posledice poslovanja omenjenega urada so bile za tisoče ljudi naravnost pogubonosne.

Delovanje ustavnega odseka med političnimi nadomešča v mnogih ozirih parlament sam. Tu je na razpolago poslancem dovolj široko polje za delovanje v prosep naroda na sploh in v varstvo državljana proti samovolji birokracije in tudi neodgovornih činiteljev. Tisti, ki so se bali politične v parlamentu, vidijo iz tega dejstva, da imajo na razpolago jako merodajno mesto za svoje pritožbe in zahteve.

Shod za — mir.

Snoči se je vršil v dvorani društva »Oesterr. polit. Gesellschaft« zaupen shod najvišjih politikov, članov gosposke zbornice, poslancev itd., ki je bil svečana manifestacija za mir brez aneksij in oškodnin in za — notranji mir v Avstriji na podlagi načela o samoodločbi in popolni enakopravnosti narodov. — Znamenit govor v tem smislu je imel glavni urednik Bösbauer, za njim pa — dr. Krek, ki je izjavil med drugim:

Zelo pripraven je sedanji čas, da se doseže svetoven mir. Ljudstva mislijo in govorijo le o miru in vojni. — Narodi bi se oprijeli vsake rešilne vejice, ki bi prinesla mir in nas rešila iz sedanjega obupnega stanja.

Ali več zmot je, ki stoji miru na poti. Eni pravijo, da vojna more roditi tudi kaj dobrega. Ali ves svet je danes že prepričan, da je — vojna smrt vsemu dobremu.

Sila ne more biti nikdar vodilen in ustvarjaljo činitelj, pač pa etika in — pravo, kar morajo hoče-noče priznati celo tisti, ki sicer stojijo na stališču sile. Politika sile zahteva zveze med državami v namen, da si silo ohranijo ali pa si jo pridobijo. Ali zveze ne slone na sili, pač pa na zvestobi, na etiki in pravu. Naj nam ne govorijo o nezvestobi in izajstvu glede na zveze tisti, ki zagovarjajo načelo sile, ker pravico do tega so že v naprej izgubili.

Zmotna misel je tudi ta, da nekateri ljudje tako radi strašijo z entento. Ako se n. pr. govori o edino možnih predpogojih za mir, pa čujemo, da je to vse v smislu entente. Ako govorimo o demokratizaciji in o samoodločbi ter samoupravi malih narodov, pa čujemo: vse tako, kakor ententa hoče. Toda ali niso vse take težnje starejše od entente? Ali ne vodi pot do resničnega mira le na ta način, da sprejmemo, kar ententa pametnega in sprejemljivega trdi? Iščimo to, kar nas more družiti, saj je itak dosti tega, kar nas loči.

Kritikasti amnestije so istotako na takem ozkem obzorju, češ, da je za mir škodljiva. Vendar pa je in ostane živa resnica, da nobeno sredstvo ne bi moglo odpraviti toliko ovir za mir, kakor ravno amnestija.

Po splošni sugestiji vlada danes med vsemi nemškimi narodi hudo sovraštvo proti nemstvu v obče.

Sovraštvo brez dvoma ni kulturne činitelj; odstraniti je vzroke in povod sugestiji, in sovraštvo polagoma izgine. Končaj je po priliki tako:

Delo za svetoven mir pa mora biti odkritosrčno in brez slehernega strahu. — Pred vsem pridi mir, z njim svoboda, ki pomeni tudi demokratizacijo — pa zaupanje v človeka in njegove naravne organizacije, ki so: rodina in narod — kruh in kultura!

Vis Krekovega govora je bil splošen. To sem spoznal še danes v parlamentu, kjer so govorili o njem zastopniki velikega časopisa, ki snoči niso bili navzoči. Ko je govoril znani monokovski politik učenjak prof. Förster, so štirje demonstrativno zapustili dvorano, med njimi — knez Auersperg. Govoril je za samoodločbo narodov, čemer naj bi prednjačila Avstrija z dobrih zgledom. Ko so govorili še nekateri govorniki, je bila sprejeta z vsemi proti 4 glasovom resolucija, ki pozivlja vlado, naj še dalje deluje za mir potom sporazumljenja med narodi, in pozivlja sklicatelje, naj ustvarijo organizacijo, ki bo imela nalogo, pridobiti javno mnenje za zahteve po obnovitvi Avstrije na podlagi prave demokratije in narodne enakopravnosti.

Ta resolucija je znamenje, da se je začelo že marsikje svitati, — ali iz dobrega srca ali le iz sile in potrebe, kdo to vé, — in pa kdo naj po tem vpraša? Nam je dosti, da tako lepo prihajajo za nami — drug za drugim!

Zanimivo glasovanje. — Dr. Šusteršič in Jaklič proti zadružnosti!

Ko je bilo v poslanski zbornici glasovanje o davku na vojne dobičke, — je bil stavljen dodaten predlog v korist konsumnim društvom, ki naj bi bila deležna majhnih olajšav.

Jugoslovanski klub je kompaktno glasoval za te olajšave, — proti njim pa je

glasoval deželni glavar vojvodine Kranjske, dr. Ivan Šusteršič, svoječastni načelnik »Gospodarske Zveze«. Ali še čudneje je to, da je glasoval z njim edini — Jaklič, učitelj-poslanec, ki vodi kmetско zadruge v Dobropolju. Glasoval je torej proti sebi in svoji zadruzi, samo da je imel deželni glavar njegovo družbo v tolažbo.

Ali bo premog?

Gotovo ste že med tem sporočili ali pa boste poročali o novih odrađbah glede na premog. — Kakšna revščina je v tem oziru na Dunaju, naj dokazuje ta slučaj, ki sem ga videl sam.

Pred oddajalščem za premog na zapadnem kolodvoru so se jeli nastavljeni voziči in seveda poleg njih ljudje že predteklo soboto pod noč, da pridejo prvi na vrsto — v ponedeljek. Čez nedeljo se jih je nabrala taka vrsta, da je segala po ovinkih preko raznih ulic do — šembrunškega parka. V Trstu bi bila taka razdalja približno od južnega kolodvora do Barokovega. Tisti, ki so se nastavili v nedeljo dopoldne, so prišli na vrsto v ponedeljek popoldne. In vse to čakanje (spali so ljudje na vozičkih) za — 200 kil premoga. Kaj šele utegnemo doživeti?!

Ustavni odsek poslanske zbornice.

DUNAJ, 19. (Kor.) Ustavni odsek je razpravljajal danes o resolucijah posl. Pittomija in dr. Germana glede vojnega nadziralnega urada. Po daljši debati je podal notranji minister grof Toggengubur pojasnilo o sestavi in delovanju tega urada. Vojni nadzirni urad je le od pričetka vojne pri vojnem ministristvu obstoječi interministerijski odsek, ki mu pripadajo zastopniki raznih skupnih in avstrijskih oserbnih uradov. Njegova naloga je, da doseže najkrajšim potom sporazum glede onih agend, ki spadajo v delokrog več v tem uradu zastopanih osrednjih oblasti. Tu gre predvsem za reševanje vprašanj, tičočih se izjemnih odredb, posebno s stališča preprečenja volunstva, razširjanja vesti in poročil, ki bi zamogla škodovati interesu vojevanja in pa raznih policijskih agend, ki se nanašajo zlasti na postopanje s sovražnimi inozemci, na interniranje in konfiniranje. Posamični zastopniki osrednjih oblasti imajo od svojih resortnih šefov primerno polno moč. Odgovornost je torej deljena in zadane ona ministrstva, ki so zastopana v vojnem nadziralem uradu in to so: ministristvo za znanje stvari, vojno ministristvo, skupno finančno ministristvo in stvareh Bosne in Hercegovine, avstrijsko notranje, finančno, trgovinsko, železniško in deželnoobrambno ministristvo. Na čelu te organizacije je general, ki podpisuje terminske odredbe. Glavni namen urada in tudi njegov uspeh obstoja posebno v posredovanju med raznimi ministristvi in ustvaritvi notranjega kontakta med civilno in vojaško upravo. Razna armadna povelstva v vojnih ozemljih seveda niso podrejena vojnemu nadziralnemu uradu, ki tudi ni nikak tajni kabinet. Izvršujejo se tamkaj ministrske agende.

Za poročevalca je bil določen posl. dr. Diamand.

Avstrijski ministrski svet.

DUNAJ, 18. (Kor.) Danes popoldne se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. Seidlerja daljši ministrski svet.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 19. (Kor.) Uradno se razglasa: 19. julija 1917.

Vzhodno bojišče. — Južno Kaukazu so polkkušali Rusi po zastavitvi močnejših sil zopet osvoboditi izgubljene vline. Njihovi napori so se izjalovili ob velikih sovražnih izgubah. Severno Dnjestra do Brodov so uspešne akcije naših napadnih čet izzvale izpade topovskih ognj, ki je zlasti danes zjutraj v posamičnih odsekih narastel do znatne srditosti. Tudi v Voliniji so bili napadi avstrijskih in nemških napadnih čet uspešni.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov.

Načelnik generalnega štaba

NEMSKO.

BEROLIN, 19. (Kor.) Veliki glavni stan, 19. julija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: V Flandriji se topovska bitka nadaljuje. Kljub deževju je bilo bojno delovanje zbranih topovskih mas podnevi in ponoči jako močno. Nasilna poizvedovanja Angležev v odseku obale in vzhodno Yperna so bila izjalovljena pred našimi črtami. Na artoički fronti je bilo topovsko delovanje na več točkah od prekopa La Bassee do južnega brega Scarpe zivahno. Jugozapadno St. Quentin so hešenske čete po močnem topovskem učinku zavzele francoske višinske postojanke v širini enega kilometra. Sovražnik je ostavil v naših rokah veliko število ujetnikov in več strojin in še po višal svoje izgube s protinapadi, ki so se zvečer in zjutraj izgubonosno razbili pred

pridobljene lark. — Armada nemškega cesarjeva: Bojno delovanje se je glabalo večeraj v majhnih mejah: od časa do časa je oživelo v posamičnih odsekih ob Alpi, v Sampanji in na levem bregu Moz. Na Visoki gori je naš uničevalni ogenj prisilil Francoze, da so izpraznili dele pred kratkim tamkaj priporojenih tal. V avoncentrskem gozdu smo z napadom zopet zavzeli nekaj dni poprej izgubljenih delov postojanke. — Armada vojvode Albrehta: Nič novega.

Vzhodno bojišče. — Fronta prince Leopolda Bav.: Že več dni trajajoče živahnejše topovsko delovanje južno Dvinska in Smorgona se je nadaljevalo tudi večeraj. Severozapadno Lucka in na vzhodnogalski fronti so nam akcije naših napadnih čet, ki so povzročile tudi ojačen topovski ogenj, prinesle mnogo ujetnikov. Južno Dvinska so napadli Rusi južno Kaluža naše, nanovo pridobljene višinske postojanke z močnimi silami. Bili so povsod odbiti ob težkih izgubah. Med Gozdnam in Karpati in Črnim morjem nobenih večjih bojnih dejanj.

Macedonska fronta. — Med Ohridskim in Prespanskim jezerom, na Dobrem polju in na levem bregu Vardarja živahnejše topovsko delovanje.

Prvi generalni kvartirništer: pl. Ludendorff.

TURŠKO.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Perzija: 60 km vzhodno meje, vzhodno Sulejmanje, je eden naših mejnih oddelkov napadel ob Garonskem prelazu številno močnejše Ruse in poglavlno proti Lenu. Sovražnik je izgubil 70 mrtvih, 2 strojnici in več orožja. — Kavkaška fronta: Na desnem krilu se je izjalovila napad sovražne stotine proti našim patruljam ob velikih izgubah za sovražnika. Istotako se je izjalovila napad sovražnega bataljona proti enemu naših vodov, ki je dobil v ojačenje dve stotine. — Sinajška fronta: Topovski ogenj pri Gazi. — V Adani so francoska letala metala bombe na šoto. Dva učitelja, 11 otrok in 7 civilstov je bilo ranjenih. Štirje so umrli za ranami.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na kavkaški fronti so naše čete zasedle par vasi. Na sinajski fronti dne 17. t. m. srđit topovski ogenj.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 18. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je v Kanadu zopet potopil 3 angleške parnike in dve jadrnici.

Vesti iz Rusije.

KRIZA V RUSKEM KABINETU.

PETROGRAD, 17. (Kor.) V sled naprotstev, ki so nastala med socialističnimi in kadetskimi ministri v vprašanju samouprave v Ukrajini, so kadetski ministri Singarjev, Manuflov, knez Sahovskoj in Nekrasov odstopili.

STOCKHOLM, 18. (Kor.) Ruska ministrska konferenca je nova koncesija radiokalcem, ki zahtevajo popolno socializiranje kabineta. Demonstracija 5000 s strojnimi oboroženimi vojakov v Petrogradu dokazuje tudi popolnoma neoslabljeno agitacijo bolševikov.

PETROGRAD, 17. (Kor.) Ministrski predsednik knez Lvov je poslal danes vsem vladnim komisarjem v provinci okrožnico, ki pravi, da so vesti o aretaciji članov provizorične vlade napačne. Kar se tiče okolišč, da naj se vrže vlada z oboroženo silo in izroči vsa oblast svetom delavskih in vojaških odposlancev, so bili sovražno sprejeti od prebivalstva. Istotako pripravila vlada sporazumno s sveti delavcev, vojakov in kmetov odredbe, ki stremijo za tem, da se prepreči dogodki, ki bi postali lahko usodni za državo.

VLADA RAZMOTRIVA O PRESELITVI V MOSKVO.

PETROGRAD, 18. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Izraelni kabineti svet je razpravljal o predlogu, da se premesti sedež provizorične vlade v Moskvo.

Izgredi v Petrogradu.

PETROGRAD, 18. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Pred uradom generalnega štaba in na trgu pred zimsko palačo tabore vladne čete. Postavljeni so topovi. General Polotjev je v ozki zvezi s svojimi vojaki.

Poulični obhodi v Moskvi prepovedani.

MOSKVA, 19. (Kor.) Delavski in vojaški svet je razpravljal o dogodkih v Petrogradu in z 442 proti 242 glasovom pre-

PODLISTEK.

Milijonar, ki je izginil.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavetta.

— Brez dvoma kaj navaden ponočni tolovaj, — je odgovorila gospa Briche-

Potem pa je pristavila s pudarkom: — In gospod de Lozeril je porabil te okoliščine, da bi se maščeval nad gospodom de Cambiacom. Stori je največjo nesramnost, da je obdolžil Raoula, da se je z zločinom hotel odtegniti dvoju. Lagal je zelo podlo.

— O, ne govorite tako, draga moja. Gospod de Lozeril se je v svoji izpovedi morda motil.... toda o njegovem postopnem namenu ne smete dvomiti.... njegova zmotna je gotovo odgovarjala njegovemu pravemu prepričanju.

Dasiravno je bila popolnoma izmučena, je vendar Avrora vstala z naslanjača in vzkliknila ogorčeno:

— Da, oni človek je lagal! Če je bil po-

povedal cestne obhode v Moskvi. Maksimalisti, ki žele oborožene demonstracije, so protestirali proti temu in zapustili dvorano.

Poltava — glavno mesto Ukrajine. BERN, 18. (Kor.) Ukrajinski urad poroča: Poltava postane glavno mesto bodoče Ukrajine.

Japonske topničarke v Sredozemskem morju.

SOLUN, 17. (Kor.) V Sredozemsko morje so prispele japonske topničarke.

Razne politične vesti.

Interniranje in konfiniranje. V zadnji seji državnega zbora je odgovarjal minister za notranje stvari, grof Toggenburg, na razne interpellacije glede interniranja in konfiniranja ter je pri tem tudi opravičeval grozno postopanje z interniranci in konfiniranci, katero je označal je kot »Missgriffe« in »Uebergriffe« (»zmotne« in »preoblastnosti«) podrejenih organov, izhajajoče iz razburjenosti ob začetku vojne in velike skrbi za ohranitev in obrambo države. Vprašanja zakonitosti teh odredb pa se je minister doteknil le mimogrede. Z ozirom na to se je oglasil poslanec dr. Rybář, da s stvarnim popravkom popravil ministrova izvajanja. Poudarjal je, da se take »znote« in »preoblastnosti« dogajajo vedno tam, kjer je velika moč brez kontrole združena v eni roki, in da so te »znote« in »preoblastnosti« morda res zelo ogorčale in bolele tiste posameznike, ki so bili naravnost prizadeti po njih, da pa splošno ogorčenje, in to največje ogorčenje izvira iz popolnoma drugega dejstva. To silno ogorčenje izvira namreč iz dejstva, da za interniranje in konfiniranje sploh ni nikakršne zakonite podlage in da ravno nasprotno zakon označa take odredbe za zločin zlorabe uradne oblasti.

Kaj je južno slovenska ideja? S tem vprašanjem se bavijo v dunajski »Information« v dopisu od »visokougledne hrvatske strani«. Par citatov bo zadoščalo, da si bomo na jasnem, kam ta »visokougledna hrvatska stran« moli svojo tace: Z vidno in običajno zlohotnostjo vzklika: »Končno imajo Hrvatje, Srbi in Slovenci svojo zvezo! Končno, pravimo, ker razvoju južno slovenske ideje je začel pred desetletji na Hrvaškem!« — Človek bi mislil, da se mora »visokougledna hrvatska stran« le radovati na tem, da se je začelo delo za uresničenje ideje, ki se je porodila na Hrvaškem. Kaj še! Začenja marveč z izpodreževanjem in izpodkopavanjem. Srbi da niso nikdar hoteli nič vedeti o kakih takih kombinacijah. Slovenci da niso nikoli imeli jasne predločbe v tem vprašanju. Imajo svoj slovenski program, ki da izključuje južno slovensko idejo. Tako Hrvatje kakor Srbi da še vedno ne vedo, kaj naj si mislijo ob označenju »južno-slovenska ideja«. Hrvatje imajo svoj hrvatski, Srbi svoj srbski, Slovenci svoj slovenski program. Kako pa naj bi se imenovala južno-slovenska država? — Tako izpodkopava in izpodreže ta »visokougledna hrvatska stran« veliko delo, ki so se je tako hvalevredno lotili zastopniki južno-slovenskih plemen v monarhiji! Torej legitimni zastopniki, zaupniki naroda. Nu, tudi nasproti temu dejstvu si pomaga »visokougledna stran« po načini, ki je običajen pri drugorodnih nasprotnikih nas vseh! Konstatira enostavno nasprotje med nameni poslancev in voljo naroda! Tako citira n. pr. izjavo dra. Rybářa na shodu zaupnikov, da »smo se postavili na demokracijo-revolucionarno stališče narodnega načela« — potem pa dostavlja: »Te besede utegnemo biti prav lepe na kakem shodu zaupnikov — besedo zaupnikov je podčrtala s tendenco, ki ni težko pogoditi, — toda dr. Rybář misli, a hrvatska javnost odloča!« — Nur Lumpen sind bescheiden! Poslanecem odreda mandat, da bi govorili v imenu naroda, sebi ga pa prisvajajo! Pri tem se sklicuje na neki proglas, ki so ga izdali proti tej »južno-slovenski utopi« znani hrvatski — pogorelci iz Budimpešte, kjer so si hoteli trebiti pot do jasl! — Še en citat, ki je karakterističen za to »visokougledno hrvatsko stran«. Druge poslanec pod nos tako-le: »Volici so jih izvolili na podlagi drugega in ne južnoslovenskega programa. Poslanci so izvedli to politično izpremembo, ne da bi bili povprašali svojih volilcev!« Nu, mi bi odgovorili, da volici niso izvolili poslancev za tako tlako, kakršno delajo gospodje na tisti »visokougledni strani«, ko pozdravljajo madžarske ministre za Hrvatsko, ko beračijo, da bi se v Hrvatski etabliral

neustaven režim, niso jih izvolili, da bi izražali interese naroda in njegove ideale edino za to nagrado, da bi pri tem dobro živela izvestna klika. Ta »visokougledna hrvatska stran« diši že od daleč po — frankovstvu! Dunajski »Information« pa — naše sozljaje!

Aprovizacijske stvari.

Za manj znovite sloje.

Da se tudi onim, ki so svoj čas zamučili v to svrhu določeni rok za prigrasitev, omogoči, da si preskrbe izkaznice za nakup živil po nižnjih cenah, se je določil nadaljen rok v ta namen in sicer od 23. do 31. t. m. Pri tem se pripominja, da se po preteku tega roka ne bodo več upoštevale nadaljne prigrasitve. Tekom označenega roka se bodo sprejemale tudi prošnje za predstavitev iz ene skupine v drugo; to velja seveda za one stranke, ki so bile že zadnjič sprejete v kako skupino, pa so se njihove gospodarske razmere od takrat toliko izpremenile, da je opravljena njihova predstavitev v drugo skupino. Nadalje se morejo ob tej priliki ponovno prigrasiti tudi oni, ki privikar niso zadostno dokazali svojih resničnih gospodarskih razmer. — Za prigrasitve rabijo posebni vzorci, ki se dobe v uradih krušnih komisij. — Okrajne komisije bodo prigrasene osebe tudi takrat porazdelile v troje skupin po dnevnih dohodkih vsakega posameznega člana katerega domačega gospodinjstva in sicer se je za prvo skupino določil dnevni dohodek 1 K, za drugo dnevni dohodek do 2 K, za tretjo skupino pa dnevni dohodek do 4 K — na osebo. — Navedbe strank morajo, v izogib neljubih posledic, biti točne in resnične.

GOVEJE MESO.

Jutri, v soboto, 21. t. m., se bo vršilo že javljeno razdeljevanje govedine. Pri nakupu se je izkazati z izkaznico za živila ter izročiti izkaznice za govedino št. 2 serije I, II, III, IV. In V. Ako po 9 dop. ne bo več odjemalcev za izkaznicami št. 2, se bo pričelajo meso tudi proti izkaznicam št. 3 serije I. in II. — Na vsako izkaznico št. 2, oziroma št. 3 se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa. Prodaja se prične ob 6 zjutraj v naslednjih mesnicah: Sinigaglia, Barkovlje 41, Punter, Greta Zgonja, Trocca, ul. Commerciale 3, Crisicich, ul. Poste 16, Dapretto, ul. Bocaccio 6, Gatznig, ul. S. Spiridione 7, Borgnolo, ul. Lazzaretto vecchio 52, Rocchelli, Piazza Piccola 2 (za magistratom), Levi, ul. Becherie 6, Polacco, ul. Becherie 47, Fabro, ul. S. Vito 7, Rivolt, ul. Massimiliano 8, Zadnik, P. S. Giovanni 6, Rumetz, Largo Santorio Santorio 2, Godigna, ul. Farneto 747, Mornig, ul. Acquedotto 13, Godigna, ul. Giulia 24, Vattovatz, ul. Giulia 17, Ottonischer, ul. Molingrande 11, Illichier, ul. Barrera vecchia 8, Stern, ul. Barrera vecchia 31, Jenco, ul. Istituto 4, Ferluga, ul. Media 46, Pozzi, ul. Settefontane 1, Jenco, ul. Rigutti 5, Rizzian, ul. dell' Istria 76, Rocco, ul. S. Marco 2, Cooperative Operaie, ul. S. Marco, Godina, Škedenj 50, Gatznig, Škedenj 138, Tapazzin, ul. Settefontane 24.

CENA:

Prednji del's priklado po K 672 kg, zadnji del's priklado po K 784 kg.

Domače vesti.

Državni poslanec g. dr. Otokar Rybář je dospel zopet v Trst in je volilcem na razpolago za poljasna.

Izprememba v vodstvu sezanskega okrajnega glavarstva. Dosedanji voditelj sezanskega okrajnega glavarstva, namestništveni tajnik dr. Fran Viček, je premeščen k namestništvu v Trst, vodstvo sezanskega okrajnega glavarstva pa je poverjeno okrajnemu komisariju v Ajdovščini, Josipu Žnidarčiču.

Za povrnitev tržaškega višjega deželnega in deželnega sodišča v Trst je posredoval državni poslanec dr. Otokar Rybář pri voditelju justičnega ministristva, kjer se mu je zagotovilo, da je upati, da se stvar uredi v kratkem v ugodnem smislu. Preinagati je treba še neke težave. — Poudarjajo smo v našem listu že večkrat, kako nujno potrebno je, da se vrnejo v Trst državni uradi, ki so se pravzaprav brez vsake potrebe, ter na eni strani v veliko oviro rednega poslovanja, zvezano z velikanskimi nevspečnostmi in ogromnim evinjanjem stroškov za stranke, na drugi pa tudi v prav tako ogromno obremenitev državne blagajne in s tem davkoplačevalcev, kateri morajo

— Nesrečnica, ali ne mislite več na to, da se je vrnila Brichet? — Je dojel gospod de Badière.

Te besede so jo zadele kot strela z jasnega.

Ko je začela ime svojega, trenutek pozabljene soproga, so Avrore hipoma zapustile vse moči in začela je:

— Da... da... moj soprog!

Ta udarec je bil za ubogo ženo, ki je napela zadnje sile, kar jih ji je še pustila bolezen, pač prehud. Hropeč, z ugaslim pogledom in medlimi potezami v licu se je zgrudila v naslanjač.

Pogum, Avrore, pogum — je dejal sodnik ginjeno. — Bog, ki vam nalaga to izkušnjo, vam je dal tolažbo, da morete svojemu soprogu ponuditi v poljub čisto čelo poštene žene.

Todaj je mrzaz izpreletel ubogo Brichetovo, ki jo zamrmrala v neki notranji grozi:

— O, da! Ta poljub.... sroe mi hoče v prsih otrpniti zaradi njega.... ali ni to čudno!

(Dalle.)

končno plačati vse one milijonske svote, ki jih stane namestitvi tržaških uradov z djetami inš. v Opatiji, Ljubljani, Gradcu, v začetku italijanske vojne preselili iz Trsta. To velja prav tako za sodne urade, kot namestništvene, finančne itd. predvsem pa gotovo za sodne urade, za višje dež. sodišče, ki se je prav brez vse potrebe preselilo celo daleč iz dežele, v štajerski Gradec, tako da gospodje v resnici nimajo niti pojma o dejanskih razmerah, ki vladajo v deželi. Potem se tudi ni čuditi, da prihajajo na osrednja mesta taka poročila, kot je bilo poročilo glede potrošnih sodišč, češ, da v področju tržaškega višjega deželnega sodišča ni mogoče sestaviti poročniških seznamov. — Predsednik tržaškega višjega deželnega sodišča, gospod tajni svetnik Jacopig, ima že 44 službenih let, in bi torej že lahko poznal toľo razmere v svojem področju, da bi vedel, da more urad redno in točno poslati edino le tamkaj, kjer mu je pravi sedež, v Trstu, kjer gotovo ni za višje deželno sodišče in vse druge izseljene urade; ravni več nevarnosti, kot pa za tiste urade, ki so brez dijet ves čas redno poslovali v Trstu, in za vse prebivalstvo, ki požrtvovalno vztraja v svoji domovini. Če pa se g. tajni svetnik res tako boji tržaške »nevarnosti«, mu pa svetujemo, da naj izvaja posledice in le ostane za vedno v Gradcu, seveda v — pokoju!

Žensko vojno prispevanje. V izdanju od 1. julija smo prinesli prvi oklic, ki je vabil k pristopanju k tej novi organizaciji našega ženstva. Oklic je natančno označil človekoljubne namene te organizacije. Pozneje smo konstatirali zadovoljivo delstvo, da se je naše ženstvo začelo pridno prigrasiti. Sedaj pa doznajemo v svoje največje obžalovanje, da so med enim delom našega občinstva razširjene povsem krive domneve o namenih te organizacije. Nekateri mislijo, da se bodo prispevki, ki jih bo nabirala organizacija, porabljeni v vojne svrhe in to da bo pomagalo k nadaljevanju vojne. Nič ni res. Ne v vojne svrhe, marveč edino in izključno le v blaženje posledic vojne, ki zadevujejo najhujše tiste nesrečnice, ki jim je vojna zadala najhujši udarec. To so vdove in sirote padlih na bojišču. V blaženje položaja tistih, ki so izgubili soproga in očeta. Zamislite se — prosimo — v položaj teh mater in dečev po vojni, ko prenehajo sedanje podpore! Namen te organizacije je, da bo z nabranimi sredstvi po vojni podpirala ta usmiljenja vredna bitja s tem, da jim bo n. pr. v pomoč, ko bo treba nabavljati učna sredstva za otročice, ko si bo taka mati hotela, recimo, s kako malo prodajalno ustvariti skromno ekzistenco, da bodo obvarovani vsaj pred najhujšim.

To in le to je namen te organizacije. Si-li morete misliti lepšega, plemenitejšega, človekoljubnejšega namena? Zato smo tudi z zadoščenjem pozdravljali ustanovitve tudi slovenskega oddelka, da bodo tudi naše vdove in naše sirote deležne dobrote, ki jo hoče dati organizacija »Ženskega vojnega prispevanja«. Stvar je v resnici tako važna, da moramo le pozdravljati, da se je mislilo tudi na nas, da se nas ni prezrlo — tako važna, da bi morali zahtevati slovenskega oddelka, ako bi nas bili prezrli. Da ponovimo, kar smo rekli že dne 1. julija: žrtve, ki jih bo doprinala naše ženstvo, bodo krvnim bratom blažile trpljenje, bodo otirale solze nesrečnicem, od katerih je vojna zahtevala največjo žrtve, ki so najbolj potrebni in ki so hčere in sinovi našega naroda! Zdržite se v sveti ideji človekoljubja, v misli usmiljenja do trpečega slovenskega, ki vas bo blagoslovil v neizmerni hvaležnosti! — Prijave sprejema gospa Zinka dr. Rybářeva ulica Valdirivo št. 11.

Sprejem poštinih zavirkov za Turčijo je zopet dovoljen, toda z omejitvijo, da sime posamezen pošiljatelj odposlati dnevno največ 20 kosov. V Trstu se ti zavirki smejo izjemoma predajati le pri poštenu uradu Trst 11 (državni kolodvor).

Promet zasebnih vojnopoštinih zavirkov je pod obstoječimi pogoji dovoljen tudi na vojnopoštne urade št. 252, 384, 456, 457, 458, 459 in 640, vstavljen pa na vojnopoštne urade št. 49, 120, 144, 153, 229, 260, 286, 298, 318, 365, 379, 402, 453, 509, 618 in 634.

To ni lepo! Prejeli smo: V prostorih, kjer se nahaja krušna komisija v ul. Madonnina 15, se dogaja, da ženske žalijo stranke. Ako se kaka uradniška soproga prikaže s klubokom na glavi, mora čisto slišati vzklike: »Abbasso le cappelline«. To ni lepo in upamo, da bo kdo dotičnice počul, da je treba spoštovati tudi ljudi, ki so občebleni malo boljše! — Pripomba uredništva: Kolikor moremo spoznati iz dopisa, ne gre tu za ženske, ki so nameščene pri krušni komisiji, za katere nam je znano, da so v ljudne napram vsakomur, ki prihaja tlakaj, pač pa za ženske, ki prihajajo po opravkih h krušni komisiji. Tu pa, če ni strážnika, ki naj bi skrbel za red v »vrstici«, pač ni nikogar, ki bi mogel počevati ljudi v dostojnosti, kajti vsak, kdor bi poizkušal kaj takega, bi jo hudo izkupil in cel plaoh psov in žaljivk bi bil edini odgovor, ki bi ga dobil. Sicer so pa dandanes časi, da se človek kolikor mogoče izogiba prevelike »noblesse«, ki lahko med neimovitimi sloji vzbuja zavist in nevoljo.

Kaj čakajo? Pod tem naslovom smo prejeli: Stopnjice, ki vodijo iz ul. Tor san Piero na Greto, o katerih se pisali minulo leto, so vendar enkrat popravili. Delalo se je po polzevo, kar smo potrpli, ker so nam poznane težave z delavci. Sedaj pa čakamo Bogu na milo, kedaj se cestnim organom posreči postaviti železno ograjo ali držalo na svoje mesto! Stopnjice so namreč zaprte ker ni ograje. Nam Gre-

tafjejn pa in vseeno ker se teh stopnjic poslužujemo skoraj vsi, ker je pot v Rožan krajša, ker je od tramvaja in do tramvaja udobneje in ker je cesta spodaj bolj zavarovana pred prahom in solcem. Pričakujemo torej, da se že enkrat dovrši še ono malo kar je treba. — Greta.

Zaplemba imetja. Tržaško deželno sodišče je izreklo zaplembo imetja dr. Gustava Marocchia, rojenega leta 1878. v Zadru, pristojnega v Trstu, zadnji čas finančnega svetnika pri c. kr. finančni prokuraturi v Trstu, solaj odsodnega, ker je utemeljeno osumljen zločina proti vojni moči države.

Mestna zastavilnica. V soboto, 21. t. m., se bodo od 9½ do 1 pop. prodajale na dražbi dragocenosti, zastavljene na svetodmodre listke in sicer razne številke, popoldne od 3½ do 6 pa na nedragoceni predmeti, zastavljeni na zelene listke serije 140, in sicer od št. 200.901 do št. 201.500.

Podpisi na VI. vojno posojilo.

31. izkaz - Mednarodna trgovska banka za Avstr. (nadaljena podp.) K 5000.0. »Zaupno«. Friedenstein & Co., dedič Mirje Sirk po K 50.000. Tržaško posojilnica in banalica (nadaljena podp.) K 30.000. N. N. K 25.000. N. N. K 25.000. Mici pl. Schwarz K 19.000. A. vitez pl. Vukavič c. kr. dvorani svetnik, V. P. paroplovna družba Guina & Co. po K 10.000. Melbin Oberson, E. L. po K 5000. T. Hrvatska puška stacionica, Kotor K 4900. pharm. mag. P. Perušić K 3000. Ivan Furlan K 2000. Jospina Linjak K 1500. Amalija Stuparich, Katarina Rüssel, Rihard Knoll, Ivan Glesch, Josip Gartner & Co. Artur Fonda, Kamila Battig, Nikolaj Angelato po K 1000. Rudolf Kirsch K 500. Ivan Relec, dr. Franc Bončina po K 400. August Nitsche K 300. Roman Vizir K 200. Anton Dobner, Andrej Furlan, Franc Kosuta, Artur Marinschegg, Emil Pakiz, Franc Sfiligoi, Franc Suban, Franc Zore po K 100. Viktor Kaneich, Celestina Sedmak po K 50 in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 145.900.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besede.

Masno tiskano besedilo se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotiki.

Lisčje, zajeje in mašje kože kupujem po najvišjih cenah. Trst, ulica delle Legna št. 4, III. nad. od 10-12 predp. 1236

Suhe borovnice — Pismene poučbe pod »Fructus mirtili« na Inzer. odd. Edinosti. V pismu navesti kolikost in ceno. A 12

Fotograf Anton Jeršek posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Kupim 1 par zenških ševljov št. 38. Ponudbo na Inz. odd. Edinosti pod št. 38. A 11

Na prodaj je ena krava in en vol po nizki ceni, vol je star dve leti in tehtna nad 5 q. Mahnič Urat. Vetta di Scroola 560.

Služkinjo, ki zna tud kuhati, išče takoj mla družina. Ulica Fabo Severo št. 17, II. nad. Pirona. A 10

Najdenino 40 kron dobi, kdor vrne v nedeljo popoldne od Sv. Alojzja preko Lovača do Lonjerja izgubljeno listino z listnami in rismi, tudi brez denarja, ki se je nahajal v njej. Odda n-j se lastniku v parni pralnici Hartmann in dr. ulica Zonta 8.

Po Najvišjih obsestih Njg. res. in kr. apost. Velitinstva

32 c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene. Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobikov v gotovini v skupnem znesku kron 625.000.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron

Zrebanje se vrši javno na Dunaju dne 26. julija 1917. — Srečka stane 4 krone. Srečke so dobivajo v oddelku za dobrodelno loterijo na Dunaju III. Vordere Zollamtstrasse 5, pri kr. og. ravateljstvu loterij v Budimpešti IX. glavno carinsko posloje, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in železniških uradih in menjalnicah i. t. d. — Igralni narsti za prodajalce srečk brezplačno. Srečke so dopolnjevaljo poštne prosto.

Od ces. kr. ravateljstva državnih loterij (Oddelek za dobrodelno loterijo).

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5

(Lastno posloje)

Kapital in rezerva K 13.200.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIZICE

3%

od dneva vloge do dneva vadga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračnu po dogovoru - Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

KUPEJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne denice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS PROMISE. — Prodaja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija trebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stvarni kredit, remours krediti, Berna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA — ESKOMT MENTIC. Telefoni: 1463, 1793 in 2678.

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne.

Brzjavi: JADRANSKA

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine.

Plombiranje.

UMETNI ZOBJE